ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ БОБОВ ДОЛ

2670 Бобов дол,ул.” 27-МИ Октомври”№ 2,тел.0702/62323; факс:0702/62355;https://bobovdol.egov.bg; e-mail:obshtina@bobovdol.egov.bg

ГОДИШНА ПРОГРАМА

ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ

ЗА 2025 ГОДИНА

Програмата е приета с **Решение №** 11 **Протокол №** 4/10.04.**2025г.** на Общински съвет Бобов дол.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Бобов дол за 2025 година се създава в изпълнение на чл. 26 а, ал.2 от Закона за народните читалища, въз основа на направените от читалищата в община Бобов дол предложения за дейността им през 2024 година и е съобразена със стратегическите документи за развитие на общината.

На територията на Община Бобов дол са регистрирани 12 народни читалища, чрез които се реализира културния и духовен живот. Съгласно чл. 26а, от ал.1 до ал. 4 от Закона за народните читалища председателите изготвят и внасят предложения за дейността си пред Кмета на общината. Общинската администрация внася предложението, като ежегодна Програма за развитие на читалищната дейност пред Общински съвет.

1. НЧ „Просвета-1903" – гр.Бобов дол
2. НЧ „Миньор-2006" – гр.Бобов дол
3. НЧ „Царичина 2008"– гр.Бобов дол
4. НЧ „Зора - 2001" – с.Мламолово
5. НЧ „Разметаница -1919"– с.Големо село
6. НЧ „Пробуда-1916"– с.Мало село
7. НЧ „Ал. Димитров - 1899" – с. Г. Козница
8. НЧ „Христо Ботев 1927" – с. Коркина
9. НЧ„Просвета-1902" – с.Шатрово
10. НЧ„Нови дни-1934" – с.Долистово
11. НЧ „Васил Левски-1932" – с. Новоселяне
12. НЧ „П.Хилендарски-2017" гр.Бобов дол

Основа в работата на читалищата е утвърждаване и нарастване ролята и значението им в развитието на местните общности, увеличаване на обществената значимост на читалищата като фактор за местно културно, образователно и информационно развитие. Читалищата имат предимството на институция, която е неизменна в облика на страната – и когато се представя българската национална традиция и идентичност, и когато се чертае стратегията за бъдещо развитие. Тази позиция се корени не само във вековното развитие на тази изконна българска институция, но преди всичко в жизнената устойчивост на идеите, които тя носи.

Народните читалища са традиционни самоуправляващи се културно-просветни сдружения, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. Съгласно Закона за народните читалища те са юридически лица с нестопанска цел. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Всички читалища в общината са съдебно регистрирани съобразно Закона за народните читалища (ЗНЧ) и в Регистъра на ЮЛНЦ, а също така са вписани и в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата.

Средствата за читалищата се регулират и разпределят между читалищата от комисия, определена със заповед на кмета и по Механизъм, определен от Министерство на Културата, чиито средства се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно чл. 23, ал. 1 от ЗНЧ. Читалищата се управляват от Настоятелства и набират средства от членски внос, субсидия от държавния бюджет, наеми от движимо и недвижимо имущество, дарения и други приходи, съгласно чл. 21 от ЗНЧ.

Общата численост на субсидираните бройки за 2025 година е 29.

II. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Цел:

Утвърждаване на читалищата в Община Бобов дол като културно-просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции.

Приоритети:

1. Насърчаване и подкрепа на читалищата в община Бобов дол за осъществяване на основните им дейности и приложението на актуални форми на работа, придаващи съвременна визия на читалищната дейност:

- Запазване и разпространение на българските традиции, обичаи, песни и танци. Насърчаване и подкрепа на читалищата в община Бобов дол за издирване и възстановяване на обичаи от съответното населеното място, популяризиране на местното нематериално културно наследство;
- Съхраняване и развитие на любителското художествено творчество и завоюваните позиции за работа с различни възрастови групи; привличане на младите хора като важен фактор за насърчаване на социалната промяна;
- Представяне на нови привлекателни форми за опознаване на миналото, традициите и културните постижения.

2. Разширяване обхвата на дейността на читалищата в обществено значими сфери:

- Превръщане на читалището в общодостъпен център за библиотечно и информационно осигуряване, чрез ускорено навлизане на информационните технологии;
- Засилване на социалната значимост на народните читалища, работата им в полза на общностите в малките населени места /в т.ч. групи в уязвимо положение/. Формиране на читалището като място за общуване и контакти, дарителски акции, културна и социална интеграция, включително и на хора в риск, неравностойно положение, етнически общности и др.;
- Засилване ролята и участието на читалищата в местното самоуправление и формирането на активно гражданско общество;
- Укрепване на читалищната дейност в сътрудничество и партньорство с общината, с културните и образователните институции, с представители на бизнеса и НПО за реализиране на съвместни програми и проекти;
- Установяване на трайни и ползотворни контакти с народни читалища и самодейни колективи от други населени места на територията на страната, установяване на международни контакти, с цел популяризиране на наследеното нематериално културно наследство.

3. Развитие и поддържане на читалищната материално-техническа база:

- Чрез собствени приходи;
- Чрез дарения, организиране на кампании сред местната общност за почистване, поддържане и реновиране на материално-техническата база;
- Чрез средства от Общината;
- Чрез кандидатстване и реализиране на проекти;

III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ.

1. Библиотечна дейност

Библиотечната дейност е една от основните функции на читалището. В библиотеките се събират, обработват, организират, съхраняват библиотечни и други информационни носители, чрез които се предоставят общодостъпни услуги за населението.

Читалищата осигуряват свободен достъп за своите читатели, като библиотекарите работят и за привличане на нови читатели сред младите хора, за създаване на трайни навици за четене и получаване на знания и умения.

В рамките на тези дейности, с помощта на различни методи и форми на работа (уреждане на кътове с литература, срещи с ученици, литературни четения, честване на значими годишнини на български и международни автори, отбелязване на Ден на библиотекаря и др.), се създават условия за пълноценно използване на библиотечния фонд.

Основните задачи и усилия са насочени към:

- превръщането на библиотеките в информационно-образователни центрове за хората от различни възрасти;
- попълване и обогатяване на библиотечните фондове с нови и интересни заглавия от различни области на знанието;
- утвърждаване на библиотеките като обществени, информационни и културни центрове, осигуряващи равен достъп за всички до многообразието на знания, идеи и мнения.

През 2024 г. Народните читалища продължиха да обновяват библиотечния си фонд. Обновяването на библиотечните колекции насърчава четенето, съдейства за развитието на библиотеките като центрове на знания, духовност и информация.

С навлизането на информационните технологии и компютрите са все по необходими в ежедневната работа. Достъпът до информация, знания, комуникация и учене през целия живот се налага в последно време с предоставянето на компютърни и интернет услуги.

2. Развитие на любителското художествено творчество

В изграждането на художествената продукция и нейното осъществяване участват много любители на различните видове изкуства – деца, младежи и възрастни, които според своите предпочитания осмислят свободното си време и същевременно създават културен продукт, който се представя в общински, регионални, национални и международни събития.

През 2024 г. самодейни колективи /танцови, певчески и кукерски групи/ участваха в много фестивали на регионално и национално ниво, като община Бобов дол подкрепя техните изяви и ще продължава подкрепата за участие през 2025г.

Художествените изяви на сцената са важна част при формирането на културното пространство в обществото, а също така се презентира местното културно наследство и съхранените обичаи. Важно място в културния живот заемат утвърдените културни традиции и провокираните от тях културни продукти и идеи. За привличане на все повече и млади хора към читалищната дейност се търсят нови формати на работа, разнообразяване на проявите от местен характер, умело съчетаване на традиции и иновации.

Ежегодните културни прояви и традиционни празници спомагат за изява на постоянно действащите групи и индивидуални изпълнители, за приемствеността между

поколенията и обмяна на добри практики, тъй като те са предназначени за всяка възрастова група и се проявяват във всички сфери на изкуството.

3. Културно-просветна дейност

Читалищата участват в организираните от Община Бобов дол мероприятия по различни поводи, честванията, годишнини от местен и национален характер.

През 2025г. Община Бобов дол ще насърчава читалищата да организират и реализират инициативите си търсейки подкрепата на детски градини, училищните ръководства и местни организации, тъй като читалищата имат традиции в работата си с децата, младите и възрастните хора.

4. Работа по проекти

За да продължи да се развива културният живот в общината, е необходимо координирано сътрудничество с културните институти и използване възможността за кандидатстване по финансиращи програми с проекти за различни дейности и инициативи. С тяхна помощ читалищата ще допринесат за задоволяване на определени обществени потребности. Това е възможност за всяко едно читалище да реализира своята цел чрез осигуряване на алтернативно финансиране и освен културно-просветна дейност да утвърждава и социалната си значимост в малките населени места на общината.

5. Дейности по програмата за 2025г.

№ по ред	ДЕЙНОСТИ	СРОК	ОТГОВОРНИК	ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА
	I. Библиотечна дейност			
1	Уреждане и поддържане на читалищните библиотеки	постоянен	Читалища	Собствени средства
2	Обогатяване на библиотечния фонд	постоянен	Читалища	Собствени средства; Проекти Дарения
3	Мероприятия за повишаване на читателския интерес – представяне на нови книги, литературни четения, изложбени кътове с книги и др. Календарен план на читалището	постоянен	Читалища	Собствени средства Проекти
4	Предоставяне на компютърни и интернет услуги за населението	постоянен	Читалища	Собствени средства
	II. Художествена самодейност			
1	Развиване и подпомагане дейността на съществуващите самодейни групи и клубове и създаване на нови	постоянен	Читалищата	Собствени средства

2	Участия във фестивали, конкурси, събори на общинско, регионално и национално ниво Покани за участие	постоянен	Читалища	Собствени средства; Културен календар; Община Бобов дол; Спонсори
3	Съхраняване и популяризиране на местните обичаи и традиции	постоянен	Читалища	Собствени средства
4	Запознаване на подрастващото поколение с местните традиции и празнично-обредния календар.	постоянен	Читалища	Собствени средства
	III. Повишаване на квалификацията и надграждане на знания			
1	Проучване на добри практики от водещи културни организации	постоянен	Читалища	Собствени средства
2	Повишаване на квалификацията на служителите в читалищата	постоянен	Читалища Общината; Регионална библиотека	Собствени средства Проекти
	IV. Културни и образователни мероприятия. Мероприятия за социално включване и взаимодействие			
1	Организиране и провеждане на мероприятия, свързани с общински, регионални и национални празници. Организиране и провеждане на мероприятия за социално включване и взаимодействие съвместно със социални услуги в общината	Културен календар на общинско, областно и национално ниво	Читалищата Община Бобов дол	Собствени средства; Културен календар; Община Бобов дол
2	Включване в инициативи, организирани от Общината	Културен календар	Община Бобов дол	Собствени средства Община Бобов дол
3	Чествания на бележити дати и годишнини	През годината	Читалищата	Собствени средства; Община Бобов дол
	V. Поддръжка, ремонт и модернизиране на МТБ			
1	Ремонтни дейности при	По програми	Читалища	Собствени средства;

	възможност за кандидатстване по проекти.		Община Бобов дол	Проекти
	VI. Разработване и реализиране на проекти			
1	Участие в проекти на Министерството на културата и Европейски програми	Покани за участие	Читалища	Собствени средства; Оперативни програми
	VII Партньорства и популяризиране на дейността			
1	Създаване на партньорства с други културни организации, клубове, училища и детски градини, НПО	Постоянен	Читалища	Собствени средства
2	Популяризиране на образователни и културни прояви в местните медии	Постоянен	Читалища Община Бобов дол	Собствени средства

6. Материално-техническа база

Материално-техническата база на читалищата включва сграден фонд (който е общинска и читалищна собственост), оборудването и обзавеждането на библиотеки, салони, зали и други помещения.

Основните задачи, по които ще се работи и през 2025 г., са свързани със създаване на по-добри условия за работа на персонала, потребителите и самодейците.

През 2025г. ще бъдат обновените сградите на Народно читалище „Христо Ботев - 1903“ и Народно читалище „Миньор-2006“

7. Финансиране

Обезпечаването на дейностите през 2025 г. ще се осъществява чрез финансиране от:

- Държавна субсидия, разпределена съгласно изискванията на ЗНЧ. Субсидираната численост за читалищата в Община Бобов дол за 2024 г., е 29 субсидирани бройки, а стандартът за една субсидирана бройка е в размер на 16945лв. Общата субсидия за 2024 г. е в размер на 491 405 лева. Разпределението на средствата се извършва от Комисия за разпределяне на субсидията за читалищата на територията на община Бобов дол за организиране и провеждане на читалищната им дейност, в която участват представители на всички читалища.
- Общинско финансиране за участие в общински, регионални, национални и международни фестивали и за годишнини на читалищата;
- Кандидатстване по проекти към Министерството на културата, европейски и други фондове и програми;
- Други източници (наеми на помещения, други наеми, членски внос, дарения и др.).

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изпълнението на Програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачите и основните дейности. Успешното им изпълнение ще спомогне за: - опазването и съхраняването на културното и историческо наследство във времето на глобализация и утвърждаване на празници и събития, даващи възможност за удовлетворяване нуждите на бъдещите поколения да се запознаят с миналото на родния край; - подпомагането и развитието на любителското художествено творчество ще стимулира младите хора и талантливите дарования; - уреждането и поддържането на библиотечните колекции ще подпомогне образователния процес в посока на получаване на нови знания; - реализирането на разнообразни и иновативни инициативи ще допринесе за обогатяване на културния живот в общината; - усвояването на знания за новите информационни технологии ще отвори врата към необятното глобално пространство. Изпълнението на тази програма ще има съществен принос за постигане на интегриран подход за развитие на образованието и културата и превръщането на народните читалища не само в духовни, но и в съвременни информационни центрове като привлекателно и притегателно място за хората.

Забележка: ***Програмата за развитие на читалищната дейност е разработена и изготвена на база внесени предложения на Председателите на народните читалища от община Бобов дол до Кмета на общината за 2025 година. Програмата е отворена за допълнения и изменения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища.***

Приложения:

1. Приложение №1 Културен календар на община Бобов дол за 2025 година
2. План програма за дейността на НЧ „Просвета-1903” – гр.Бобов дол за 2025 година
3. План програма за дейността на НЧ „Миньор-2006” – гр.Бобов дол за 2025 година
4. План програма за дейността на НЧ „Царичина 2008”– гр.Бобов дол за 2025 година
5. План програма за дейността на НЧ „Зора - 2001” – с.Мламолово за 2025 година
6. План програма за дейността на НЧ „Пробуда-1916”– с.Мало село за 2025 година
7. План програма за дейността на НЧ „Разметаница -1919”– с.Големо село за 2025 година
8. План програма за дейността на НЧ „Ал. Димитров - 1899” – с. Г. Козница за 2025 година
9. План програма за дейността на НЧ „Христо Ботев 1927” – с. Коркина за 2025 година
10. План програма за дейността на НЧ„Просвета-1902” – с.Шатрово за 2025 година
11. План програма за дейността на НЧ„Нови дни-1934” – с.Долистово за 2025 година
12. План програма за дейността на НЧ „Васил Левски-1932”– с. Новоселяне за 2025 година

Изготвил:
Венета Чергарска - Илиева
Главен експерт ОКЧТР